

**UNIVERZITET U BEOGRADU
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET**

**DRUGI DOMAĆI ZADATAK IZ
PREDMETA
ROBOTIKA I AUTOMATIZACIJA**

Studenti:

Uroš Pantelić 2021/0073

Lena Rašević 2021/0370

Beograd, jul 2024

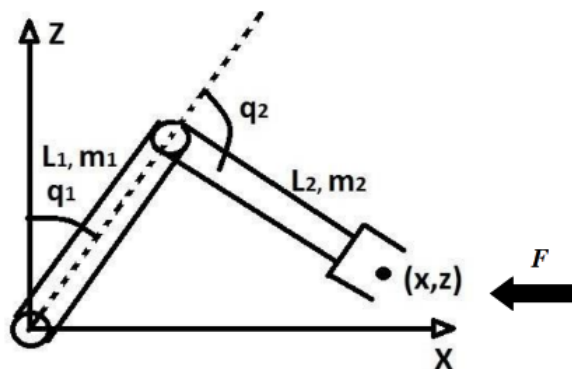
Contents

1	Postavka problema	2
2	Rešenje	3
2.1	Implementacija Forward Kinematike	3
2.2	Određivanje Položaja A, B i C	3
2.3	Vizualizacija Položaja	4
2.4	Planiranje trajektorije	5
2.4.1	Trajektorija od tačke A do tačke B	5
2.4.2	Kretanje od tačke B do tačke C	7
2.4.3	Kombinovanje referentnih vrednosti	7
2.5	Dinamika robota	8
2.6	Upravljanje kretanja - Decentralizovano upravljanje	9
2.7	Glavni program	10
2.7.1	Inicijalizacija parametara simulacije	10
2.7.2	Kinematski i dinamički parametri	10
2.7.3	Početni uslovi	10
2.7.4	Planiranje trajektorije	11
2.7.5	Postavljanje parametara kontrolera	11
2.7.6	Glavna petlja simulacije	12
2.7.7	Vizualizacija	14
2.7.8	Prikaz rezultata	14
2.8	Funkcija <code>int_2DOF</code>	15
2.9	Funkcija <code>write_in_memory</code>	15
3	Dobijeni rezultati	16
3.0.1	Unutrašnje koordinate q	16
3.0.2	Brzine zglobova \dot{q}	17
3.0.3	Pozicija u dekartovom koordinatnom sistemu	18
3.0.4	Moment zglobova	19
3.0.5	Feedforward moment zglobova	20
3.0.6	Feedback moment zglobova	21

1 Postavka problema

Robot se sastoji od dva rotaciona zgloba i dva segmenta jednakih dužina i masa m . Potrebno je realizovati kretanje robota između 3 tačke u prostoru (A-B-C). Od tačke A do tačke B potrebno je obezbediti kretanje po glatkoj putanji gde se unutrašnje koordinate robota menjaju po profilu koji odgovara polinomu trećeg stepena tokom prvih $0.5T$ kretanja. Između tačaka B i C potrebno je obezbediti kretanje po principu point-to-point kretanja, tokom ostatka vremena od $0.5T$. Pretpostaviti da se u početnom trenutku robot nalazio u fazi mirovanja i da je pozitivni referentni smer kretanja usvojen smer kretanja kazaljke na satu (Slika 1).

Analizirati kretanje robotskog sistema ako na vrh hvataljke tokom kretanja robota deluje spoljna sila $F = -2N$ duž X ose tokom intervala $0.35T - 0.4T$. Realizovati funkcije koje izračunavaju kinematiku i dinamiku robota, planiranje trajektorije kao i numeričku integraciju opisanog robotskog sistema tokom vremena T koji koristi momente kao upravljačke veličine.

Slika 1. Robot u ravni sa dva stepena slobode i odgovarajućim referentnim smerovima

Parametri za simulaciju

- dužine segmenata – $l = 0.3$ m
- mase segmenata – $m = 2$ kg
- inicijalna pozicija hvataljke je A: $(q_{A,1}, q_{A,2}) = (45, 45)[\text{deg}]$
- željena pozicija hvataljke je B: $(X_B, Z_B) = (0.3, 0)$ m
- željena pozicija tačke C je: $(X_C, Z_C) = (0.3\sqrt{3}, 0)$ m
- trajanje simulacije – $T = 1$ s
- tip simulacije - decentralizovano upravljanje

2 Rešenje

U ovom delu dokumenta opisujemo naš pristup rešavanju zadatka, uključujući implementaciju forward kinematike i određivanje položaja A, B i C robota.

2.1 Implementacija Forward Kinematike

Prvi korak u rešavanju zadatka bio je implementacija forward kinematike kako bi se odredile pozicije krajnjeg dela robota (hvataljke). Koristeći matematički model robota sa dva rotaciona zglobova i segmentima jednakih dužina, izračunali smo koordinate x i y hvataljke u prostoru u zavisnosti od položaja zglobova q_1 i q_2 .

```
1 function [X, dX] = forward_kinematics(q, dq, J)
2     global l
3
4     % Cartesian position
5     x = l * sin(q(1)) + l * sin(q(1) + q(2));
6     z = l * cos(q(1)) + l * cos(q(1) + q(2));
7     X = [x; z];
8
9     % Cartesian velocity
10    dX = J * dq;
11 end
```

MATLAB kod za forward kinematiku

2.2 Određivanje Položaja A, B i C

Nakon implementacije kinematike, sledeći korak bio je određivanje specifičnih tačaka kretanja robota: A, B i C.

- **Pozicija A:** Početna pozicija robota bila je definisana sa $qA = [\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4}]$.
- **Pozicija B:** Željena pozicija B bila je postavljena na $qB_{stop} = [30^\circ, 120^\circ]$.
- **Pozicija C:** Krajnja pozicija C bila je postavljena na $qC_{stop} = [\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{3}]$, što je predstavljalo point-to-point kretanje između B i C tokom drugog dela simulacije.

```

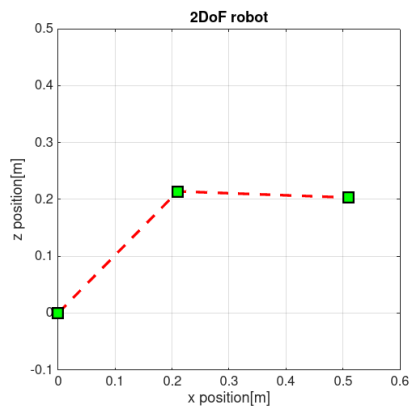
1 function [q1, q2] = inverse_kinematics(X, Z)
2     global l
3
4     q_guess = [0; 0]; % Initial guess for q1 and q2
5
6     % Define function for fsolve
7     fun = @(q) forward_kinematics(q, [0; 0], eye(2)) - [X; Z];
8
9     % Solve inverse kinematics using fsolve
10    q_sol = fsolve(fun, q_guess);
11
12    % Extract joint angles q1 and q2
13    q1 = q_sol(1);
14    q2 = q_sol(2);
15 end

```

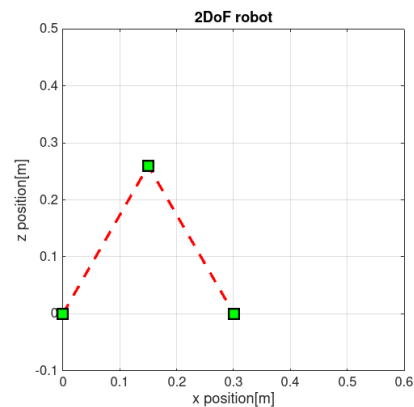
MATLAB kod za inverznu kinematiku

2.3 Vizualizacija Položaja

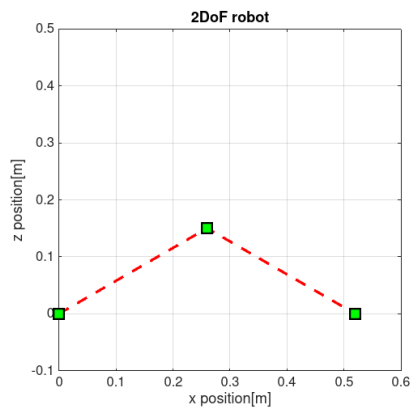
Za vizualizaciju pozicija A, B i C, priložene su slike koje prikazuju položaje robota u prostoru tokom simulacije.

$qA = [45^\circ, 45^\circ]$

$qB_stop = [30^\circ, 120^\circ]$

$qC_stop = [60^\circ, 60^\circ]$

2.4 Planiranje trajektorije

2.4.1 Trajektorija od tačke A do tačke B

Polazna osnova za generisanje trajektorije su početna tačka q_A i krajnja tačka q_B putanje, i ukupno trajanje pokreta T . Prema tome, imamo zadate četiri granične uslova, od kojih se dva odnose na početnu tačku putanje:

$$q(0) = q_A, \quad \dot{q}(0) = 0$$

i dva koja se odnose na krajnju tačku putanje:

$$q\left(\frac{T}{2}\right) = q_B, \quad \dot{q}\left(\frac{T}{2}\right) = 0$$

Zadatak je pronaći glatku interpolacionu funkciju koja određuje pozicije tokom vremena između početne i krajnje tačke koristeći interpolaciju polinomom trećeg stepena. Uvedimo normalizaciju po vremenu, uvođenjem zamene:

$$\tau = \frac{2t}{T}$$

Čime se realno vreme t iz intervala $[0, \frac{T}{2}]$ preslikava u normalizovano vreme τ na normalizovanom intervalu $\tau \in [0, 1]$. Uvedimo zatim i normalizovanu poziciju p tako da se interval promene pozicije q preslikava na normalizovani interval:

$$p = \frac{q - q_A}{q_B - q_A}$$

Nakon ovih normalizacija, pozicija zgloba može se odrediti na osnovu:

$$q(t) = q_A + (q_B - q_A)p(\tau)$$

Diferenciranjem izraza možemo odrediti brzinu zgloba u funkciji normalizovane brzine:

$$\dot{q}(t) = \frac{2(q_B - q_A)}{T} p'(\tau)$$

Slično, ubrzanje zgloba u funkciji normalizovanog ubrzanja:

$$\ddot{q}(t) = \frac{4(q_B - q_A)}{T^2} p''(\tau)$$

Obzirom na to da imamo četiri zadate uslove, na osnovu njih možemo odrediti polinom trećeg stepena, koji ima ukupno četiri koeficijenta, u obliku:

$$p(\tau) = a_3\tau^3 + a_2\tau^2 + a_1\tau + a_0$$

U nastavku ide primer implementacije u MATLAB-u za planiranje trajektorije od tačke A do tačke B:

```
1 function [q_ref, dq_ref, ddq_ref] = planiranje_trajektorije(dt, T,  
2     startValue1,startValue2, stopValueB1,stopValueB2, stopValueC1,stopValueC2)  
3  
4 % pocetni i krajnji polozaji tokom kretanja  
5 qi = [startValue1; startValue2];    % tacka A  
6 qB = [stopValueB1; stopValueB2];    % tacka B  
7 qC = [stopValueC1; stopValueC2];    % tacka C  
8  
9 % vremenski parametri  
10 Tf = 0.5*T;  
11  
12 % A-B: interpolacija polinomom treceg stepena  
13 time = linspace(0, Tf, Tf/dt);  
14  
15 % koeficijenti polinoma  
16 a0 = qi;  
17 a1 = [0; 0];  
18 a2 = 3 * (qB - qi) / (T/2)^2;  
19 a3 = -2 * (qB - qi) / (T/2)^3;  
20  
21 q_ref_ab = zeros(2, length(time));  
22 dq_ref_ab = zeros(2, length(time));  
23 ddq_ref_ab = zeros(2, length(time));  
24  
25 for j = 1:2  
26     q_ref_ab(j, :) = a3(j) * time.^3 + a2(j) * time.^2 + a1(j) * time + a0(j);  
27     dq_ref_ab(j, :) = 3 * a3(j) * time.^2 + 2 * a2(j) * time + a1(j);  
28     ddq_ref_ab(j, :) = 6 * a3(j) * time + 2 * a2(j);  
29 end  
30 \newpage  
31 \vspace*{-3cm}
```

MATLAB kod za kretanje od A do B

2.4.2 Kretanje od tačke B do tačke C

Point-to-point kretanje predstavlja skokovitu promenu reference pozicije, bez zadavanja brzine i ubrzanja. Specifično je po tome što se definišu samo početna i krajnja tačka putanje, dok se putanja između njih ne precizira unapred.

```
1 % B-C: point to point
2 q_ref_bc = repmat(qC, 1, length(time));
3 dq_ref_bc = zeros(2, length(time));
4 ddq_ref_bc = zeros(2, length(time));
```

MATLAB kod za kretanje od B do C

2.4.3 Kombinovanje referentnih vrednosti

Kombinovanjem referentnih vrednosti za kretanje od tačke A do tačke B i od tačke B do tačke C dobija se trajektorija cele putanje:

```
1 % Kombinacija referentnih vrednosti za ukupno kretanje od A do B do C
2 q_ref = [q_ref_ab q_ref_bc];
3 dq_ref = [dq_ref_ab dq_ref_bc];
4 ddq_ref = [ddq_ref_ab ddq_ref_bc];
```

MATLAB kod za kombinovanje kretanja od A do C

2.5 Dinamika robota

U opštem obliku, jednačina dinamike robotskog sistema se može predstaviti preko pojedinih komponenti momenta koje uravnotežuje pogonski moment τ :

$$\tau = H(q)\ddot{q} + C(q, \dot{q})\dot{q} + G(q)$$

Onaj deo izraza za pogonski moment koji se sadrži u izrazu $H(q)\ddot{q}$ jeste moment koji potiče od inercijalnih efekata, deo pogonskog momenta $C(q, \dot{q})\dot{q}$ potiče od brzinskih efekata, dok poslednji član $G(q)$ predstavlja gravitaciono opterećenje u zglobovima.

Funkcija ‘matrix_dyn’ izračunava matricu inercije H , matricu brzinskih efekata C i vektor gravitacionih efekata G na osnovu trenutnih pozicija q i brzina \dot{q} .

```
1 function [H, C, G] = matrix_dyn(q, dq)
2
3 global m l I g
4
5 % Matrica inercije H
6 H11 = m*l^2 + m*(l/2)^2 + m*(l/2)^2 + 2*l*(l/2)*m*cos(q(2)) + I;
7 H12 = (l/2)^2*m + l*(l/2)*m*cos(q(2));
8 H21 = H12;
9 H22 = I + 0.25*m*l^2;
10
11 H = [H11, H12; H21, H22];
12
13 % Matrica brzinskih efekata C
14 C11 = -m*l^2*sin(q(2))*dq(2);
15 C12 = -0.5*m*l^2*sin(q(2))*dq(2);
16 C21 = 0.5*m*l^2*sin(q(2))*dq(1);
17 C22 = 0;
18
19 C = [C11, C12; C21, C22];
20
21 % Gravitaciona matrica G
22 G11 = -1.5*m*l*g*cos(q(1)) - 0.5*m*l*g*cos(q(1) + q(2));
23 G21 = 0.5*m*l*g*cos(q(1) + q(2));
24
25 G = [G11; G21];
```

MATLAB kod za dinamičke matrice robota

2.6 Upravljanje kretanja - Decentralizovano upravljanje

Da bismo ostvarili decentralizovani tip kretanja robota, razvili smo posebne kontrolere za svaki zglob. Svaki od ovih kontrolera koristi PD (Proporcionalno-Derivativnu) kontrolu kako bi pratili zadate reference pozicije i brzine. U ovom pristupu, svaki zglob se kontroliše nezavisno koristeći PD (Proporcionalno-Derivativnu) kontrolu. Matematički izraz za ukupni moment u okviru decentralizovanog upravljanja za svaki zglob je:

$$\tau_j = G_j + K_{p,j}(q_{ref,j} - q_j) + K_{d,j}(\dot{q}_{ref,j} - \dot{q}_j)$$

Za realizaciju decentralizovanog PD kontrolera, koristimo funkciju koja izračunava ukupni moment za svaki zglob na osnovu zadatih referentnih vrednosti i trenutnih stanja.

```
1 function [Tau, Tau_FF, Tau_FB] = calculate_Tau(q, q_ref, dq, dq_ref, Kp, Kd, G)
2     Tau = zeros(2, 1);
3     Tau_FF = zeros(2, 1);
4     Tau_FB = zeros(2, 1);
5
6     for j = 1:2
7         % Feedforward control - gravity compensation
8         Tau_FF(j) = G(j);
9
10        % Feedback PD control
11        error_q = q_ref(j) - q(j);
12        error_dq = dq_ref(j) - dq(j);
13        Tau_FB(j) = Kp(j) * error_q + Kd(j) * error_dq;
14
15        % Total control torque
16        Tau(j) = Tau_FF(j) + Tau_FB(j);
17    end
18 end
```

MATLAB kod za izračunavanje momenta za svaki zglob

2.7 Glavni program

U glavnom programu simulacije, inicijalizujemo parametre, postavljamo početne uslove, planiramo trajektoriju i implementiramo petlju kontrole. Kod se izvodi sledećim redosledom:

2.7.1 Inicijalizacija parametara simulacije

Prvi deo koda postavlja parametre simulacije, uključujući početne uslove, vremenske korake i gravitacionu konstantu.

```
1 clear all; close all; clc
2 global m I l l1 l2 g Fint Tau
3 %% simulation parameters
4 t = 0; % simulation time initialization
5 dt = 0.001; % simulation step
6 T = 10; % total simulation time
7 lengthT = T/dt; % number of simulation steps
8 i = 1; % simulation step
9 g = 9.81; % gravity acceleration
10 Fint = [-2; 0]; % interaction force - external force
```

MATLAB kod za inicijalizaciju parametara simulacije

2.7.2 Kinematski i dinamički parametri

Sledeći deo koda definiše kinematske i dinamičke parametre robota, kao što su dužine linkova, mase i momenti inercije.

```
1 %% kinematics and dynamics parameters
2 l1 = 0.3; % [m] length of the 1st link
3 l2 = 0.3; % [m] length of the 2nd link
4 m1 = 2; % [kg] mass of the 1st link
5 m2 = 2; % [kg] mass of the 2nd link
6 I1 = 0.03; % [kgm2] moment of inertia of the 1st link
7 I2 = 0.03; % [kgm2] moment of inertia of the 2nd link
8 l = l1; m = m1; I = I1;
```

MATLAB kod za kinematske i dinamičke parametre

2.7.3 Početni uslovi

Ovaj deo koda postavlja početne uslove za pozicije, brzine i ubrzanja zglobova robota.

```
1 %% initial conditions
2 q = [pi/4; pi/4]; % initial position
3 dq = [0; 0]; % initial velocity
4 ddq = [0; 0]; % initial acceleration
```

MATLAB kod za početne uslove

2.7.4 Planiranje trajektorije

U ovom delu se generišu referentne vrednosti pozicija i brzina zglobova.

```
1 %% trajectory planning
2 % calculate reference joint positions and velocities - trapezoidal profile
3 q_init = q; % start position
4 qB_stop = [30*pi/180; 120*pi/180]; % stop position
5 qC_stop = [pi/3; pi/3];
6 [q_ref, dq_ref, ddq_ref] = planiranje_trajektorije(dt, T, q_init(1), q_init(2),
    qB_stop(1), qB_stop(2), qC_stop(1), qC_stop(2));
```

MATLAB kod za planiranje trajektorije

2.7.5 Postavljanje parametara kontrolera

Postavljaju se proporcionalni i derivativni koeficijenti za PD kontrolu.

```
1 %% controller
2 Kp = [100; 100]; % proportional gain for each joint
3 Ki = [0; 0]; % integration gain for each joint (not used in PD control)
4 Kd = [10; 10]; % derivative gain for each joint
```

MATLAB kod za postavljanje parametara kontrolera

2.7.6 Glavna petlja simulacije

Glavna petlja simulacije se izvodi za definisani broj koraka, izračunavajući trenutne momente, pozicije i brzine zglobova.

- **while petlja** se izvršava dok trenutni trenutak t ne dostigne ukupno vreme simulacije T . Ovo omogućava da se simulacija odvija u diskretnim koracima vremena.
- **Vremenski korak** dt je postavljen na 0.001 sekundi. Ovaj vremenski korak određuje koliko se simulacija pomera napred u svakom iteracijskom koraku. Ukupno trajanje simulacije je postavljeno na 1 sekund.
- **Interakcijska sila** F_{int} se primenjuje na sistem između 35% i 40% ukupnog vremena simulacije ($0.35 \times T$ i $0.4 \times T$). Van ovog intervala, interakcijska sila je nula.
- **Kinematika i dinamika** se izračunavaju za trenutne vrednosti pozicija zglobova q i referentnih vrednosti q_{ref} . Matrica Jacobi J i J_{ref} se koriste za izračunavanje napredne kinematike.
- **Matrice dinamike** H_{kappa} , C_{kappa} , G_{kappa} se izračunavaju za trenutne referentne vrednosti pozicija i brzina q_{ref} i dq_{ref} .
- **Kontrolni moment** τ se izračunava kao suma feedforward momenta τ_{FF} i feedback momenta τ_{FB} . Feedforward moment uzima u obzir gravitacione efekte, dok feedback moment koristi PD kontrolu za praćenje referentnih vrednosti.
- **Numerička integracija** se izvodi korišćenjem funkcije `ode45` koja rešava diferencijalne jednačine sistema za trenutni korak vremena. Ova funkcija vraća nove vrednosti pozicija i brzina zglobova za sledeći vremenski korak.
- **Ažuriranje pozicija i brzina** se vrši na kraju svakog iteracijskog koraka, čime se simulacija pomera napred za jedan vremenski korak dt .

```

1 while (t<T)
2     t = i*dt;
3
4     % Delovanje spoljne sile
5     if t > 0.35*T && t < 0.4*T
6         Fint=[-2;0];
7     else
8         Fint=[0;0];
9     end
10    J = matrix_kin(q,1); % calculates J
11    J_ref = matrix_kin(q_ref(:,i),1);
12    [X, dX] = forward_kinematics(q, dq, J); % q -> X
13    [X_ref, dX_ref] = forward_kinematics(q_ref(:,i), dq_ref(:,i), J_ref); % q_ref
14    % -> X_ref
15
16    [H_kappa, C_kappa, G_kappa] = matrix_dyn(q_ref(:, i), dq_ref(:, i)); %
17    % calculates H, C, G
18    q_ref_curr = q_ref(:, i);
19    dq_ref_curr = dq_ref(:, i);
20    ddq_ref_curr = ddq_ref(:, i);
21    [Tau, Tau_FF, Tau_FB] = calculate_Tau(q, q_ref_curr, dq, dq_ref_curr, [Kp;Kp],
22    [Kd;Kd], G_kappa, i); % Tau = Tau_FF + Tau_FB
23    Tau = Tau - J'*Fint;
24    Q_4 = [q; dq];
25    options = odeset('RelTol',1e-2,'AbsTol',1e-3,'MaxOrder',3);
26    [tout,Q_4_out] = ode45(@int_2DoF,[t t+dt], Q_4, options);
27    Q_4 = Q_4_out(end,:);
28    % size(Q_4_out);
29    q = Q_4(1:2);
30    dq = Q_4(3:4);

```

MATLAB kod glavne petlje

Glavna petlja simulacije se izvodi $lengthT$ puta (gde je $lengthT = T/dt$), što znači da će simulacija imati ukupno 1000 iteracija (jer je $T = 1$ sekundi, a $dt = 0.001$ sekundi).

2.7.7 Vizualizacija

Ovaj deo koda prikazuje trenutni položaj robota svakih 20 iteracija.

```
1 % visualisation
2 if mod(i, 20) == 0
3     figure(1)
4     plot([0 11 * sin(q(1)) 11 * sin(q(1)) + 12 * sin(q(1) + q(2))], [0 11 *
5         cos(q(1)) 11 * cos(q(1)) + 12 * cos(q(1) + q(2))],...
6         '--rs', 'LineWidth', 2, 'MarkerEdgeColor', 'k', 'MarkerFaceColor',
7         'g', 'MarkerSize', 10)
8     axis equal;
9     axis([0 0.6 -0.1 0.5]); % defines axes regardless of the number of
10    coordinates
11    title('2DoF robot')
12    ylabel('z position [m]')
13    xlabel('x position [m]')
14    grid
15    pause(0.01)
16 end
17
18 write_in_memory;
19 i = i + 1;
20 end
```

MATLAB kod za vizuelizaciju

2.7.8 Prikaz rezultata

Na kraju, prikazuju se rezultati simulacije.

```
1 display_results
```

MATLAB kod za prikaz rezultata

Kod glavnog programa simulacije uključuje sledeće korake:

- **Inicijalizacija parametara simulacije:** Postavljaju se početni uslovi i trajanje simulacije.
- **Planiranje trajektorije:** Generišu se referentne vrednosti pozicija i brzina zglobova.
- **Kontroler:** Postavljaju se proporcionalni i derivativni koeficijenti za PD kontrolu.
- **Glavna petlja:** U ovoj petlji se izračunavaju trenutni momenti, pozicije i brzine zglobova, dok se simulacija izvodi za definisani broj koraka.
- **Vizualizacija:** Prikaz trenutnog stanja robota.

2.8 Funkcija int_2DOF

Funkcija `int_2DoF` definiše dinamički model 2-DoF robota manipulatora za numeričku integraciju tokom simulacije. Izračunava se trenutna dinamika sistema na osnovu pozicija i brzina zglobova, primenjenih momenata i spoljašnjih sila.

```
1 function dydt_Q_4 = int_2DoF(t, Q_4)
2     global l Fint Tau
3
4     q = Q_4(1:2);
5     dq = Q_4(3:4);
6
7     J = matrix_kin(q, l);
8     [H, C, G] = matrix_dyn(q, dq);
9
10    dydtQ_2 = H \ (Tau + J' * Fint - C * dq - G);
11
12    dydt_Q_4(1:2) = dq;
13    dydt_Q_4(3:4) = dydtQ_2;
14    dydt_Q_4 = dydt_Q_4';
15 end
```

MATLAB kod funkcije `int_2DOF`

2.9 Funkcija write_in_memory

Funkcija `write_in_memory` ažurira strukturu `Ps` tokom simulacije, čuvajući trenutna vremena, pozicije, brzine, referentne vrednosti, momente i sile za dalju analizu i vizualizaciju.

```
1 function write_in_memory
2     global Ps t q dq X X_ref q_ref dq_ref Tau Fint Tau_FF Tau_FB
3
4     Ps.t(end+1) = t;
5     Ps.q(:,end+1) = q .* (180/pi);
6     Ps.dq(:,end+1) = dq .* (180/pi);
7     Ps.X(:,end+1) = X;
8     Ps.X_ref(:,end+1) = X_ref;
9     Ps.q_ref(:,end+1) = q_ref .* (180/pi);
10    Ps.dq_ref(:,end+1) = dq_ref .* (180/pi);
11    Ps.Tau(:,end+1) = Tau;
12    Ps.Fint(:,end+1) = Fint;
13    Ps.Tau_FF(:,end+1) = Tau_FF;
14    Ps.Tau_FB(:,end+1) = Tau_FB;
15 end
```

MATLAB kod funkcije `write_in_memory`

Ove funkcije su ključne za praćenje stanja sistema tokom simulacije i omogućavaju detaljnu analizu rezultata nakon izvršenja simulacije.

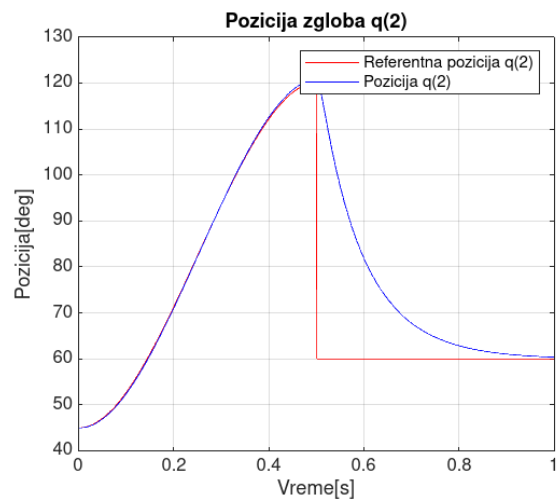
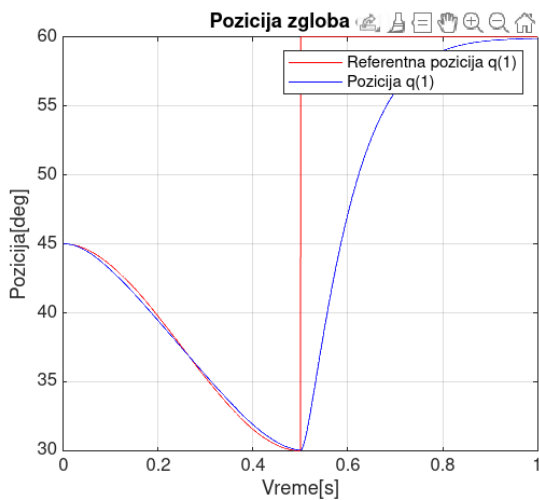
3 Dobijeni rezultati

Na kraju glavnog programa se nalazi komanda `display_results` koja prikazuje sledeće vrednosti:

3.0.1 Unutrašnje koordinate q

```
1 %% internal coordinates q
2 figure('Position',[50 400 700 250]);
3 for m1 = 1:2
4     subplot(1,2,m1)
5     switch m1
6         case 1
7             plot(dt:dt:T,Ps.q_ref(1,:), 'r',dt:dt:T,Ps.q(1,:), 'b')
8             grid
9             title('Pozicija zgloba q(1)')
10            ylabel('Pozicija[deg]')
11            xlabel('Vreme[s]')
12            legend('Referentna pozicija q(1)', 'Pozicija q(1)', 'Location', 'NorthEast')
13        case 2
14            plot(dt:dt:T,Ps.q_ref(2,:), 'r',dt:dt:T,Ps.q(2,:), 'b')
15            grid
16            title('Pozicija zgloba q(2)')
17            ylabel('Pozicija[deg]')
18            xlabel('Vreme[s]')
19            legend('Referentna pozicija q(2)', 'Pozicija q(2)', 'Location', 'NorthEast')
20    end
21 end
```

MATLAB kod za prikaz unutrašnjih koordinata

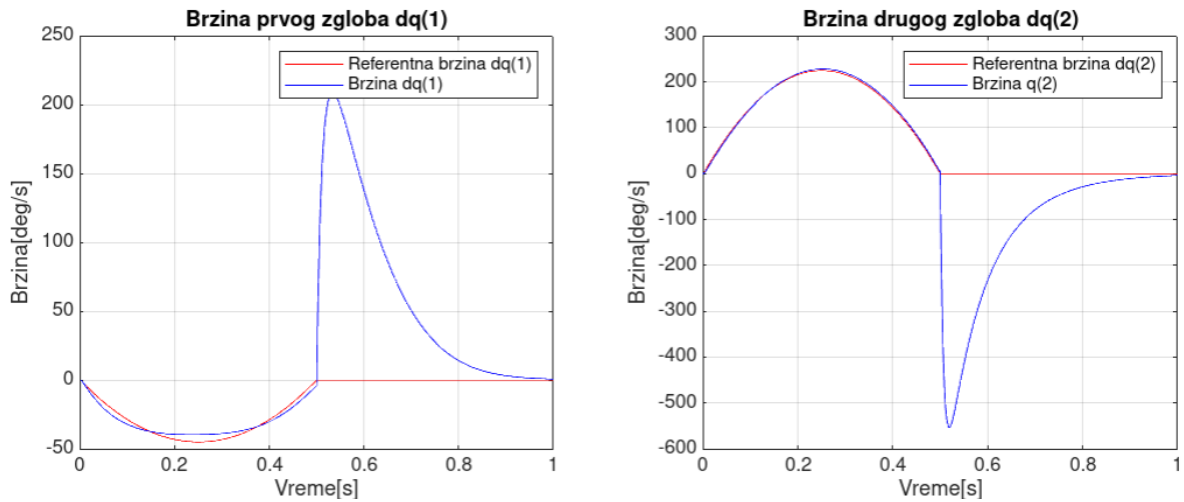

Pozicije zglobova $q(1)$ i $q(2)$

3.0.2 Brzine zglobova \dot{q}

```
1 figure('Position',[50 400 700 250]);
2 for m1 = 1:2
3     subplot(1,2,m1)
4     switch m1
5         case 1
6             plot(dt:dt:T,Ps.dq_ref(1,:), 'r',dt:dt:T,Ps.dq(1,:), 'b')
7             grid
8             title('Brzina prvog zgloba dq(1)')
9             ylabel('Brzina[deg/s]')
10            xlabel('Vreme[s]')
11            legend('Referentna brzina dq(1)', 'Brzina dq(1)', 'Location', 'NorthEast')
12        case 2
13            plot(dt:dt:T,Ps.dq_ref(2,:), 'r',dt:dt:T,Ps.dq(2,:), 'b')
14            grid
15            title('Brzina drugog zgloba dq(2)')
16            ylabel('Brzina[deg/s]')
17            xlabel('Vreme[s]')
18            legend('Referentna brzina dq(2)', 'Brzina q(2)', 'Location', 'NorthEast')
19    end
20 end
```

MATLAB kod za prikaz brzina zglobova

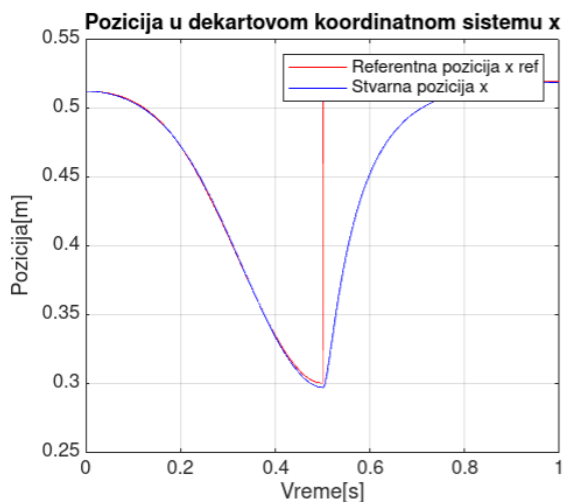

Brzine zglobova $q(1)$ i $q(2)$

3.0.3 Pozicija u dekartovom koordinatnom sistemu

```
1 %% external coordinates
2 figure('Position',[50 50 700 250]);
3 for m1 = 1:2
4     subplot(1,2,m1)
5     switch m1
6         case 1
7             plot(dt:dt:T,Ps.X_ref(1,:), 'r',dt:dt:T,Ps.X(1,:), 'b')
8             grid
9             title('Pozicija u dekartovom koordinatnom sistemu x')
10            ylabel('Pozicija[m]')
11            xlabel('Vreme[s]')
12            legend('Referentna pozicija x ref','Stvarna pozicija x','Location','NorthEast')
13        case 2
14            plot(dt:dt:T,Ps.X_ref(2,:), 'r',dt:dt:T,Ps.X(2,:), 'b')
15            grid
16            title('Pozicija u dekartovom koordinatnom sistemu z')
17            ylabel('Pozicija[m]')
18            xlabel('Vreme[s]')
19            legend('Referentna pozicija z ref','Stvarna pozicija z','Location','NorthEast')
20    end
21 end
```

MATLAB kod za prikaz pozicija u dekartovom koordinatnom sistemu

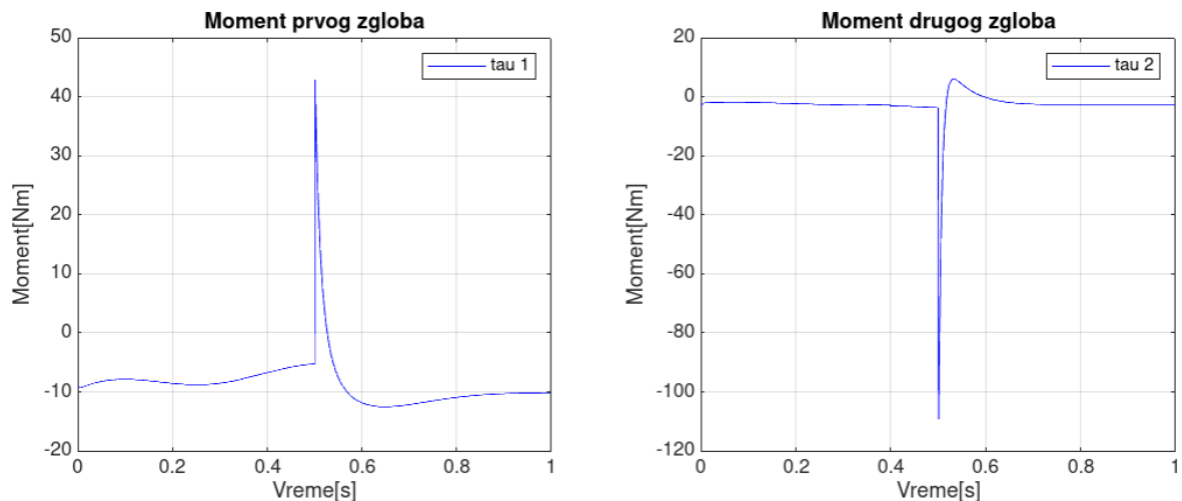

Pozicije x i z u dekartovom koordinatnom sistemu

3.0.4 Moment zglobova

```
1 %% joint torques
2 figure('Position',[800 400 700 250]);
3 for m1 = 1:2
4     subplot(1,2,m1)
5     switch m1
6     case 1
7         plot(dt:dt:T,Ps.Tau(1,:),'b')
8         grid
9         title('Moment prvog zgloba')
10        ylabel('Moment [Nm]')
11        xlabel('Vreme[s]')
12        legend('tau 1')
13    case 2
14        plot(dt:dt:T,Ps.Tau(2,:),'b')
15        grid
16        title('Moment drugog zgloba')
17        ylabel('Moment [Nm]')
18        xlabel('Vreme[s]')
19        legend('tau 2')
20    end
21 end
```

MATLAB kod za prikaz momenta zglobova

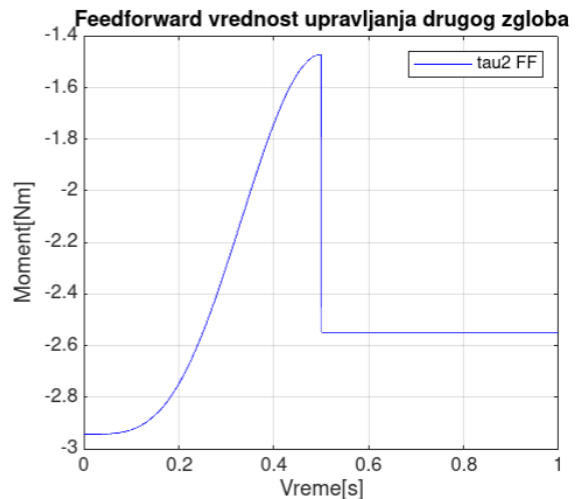
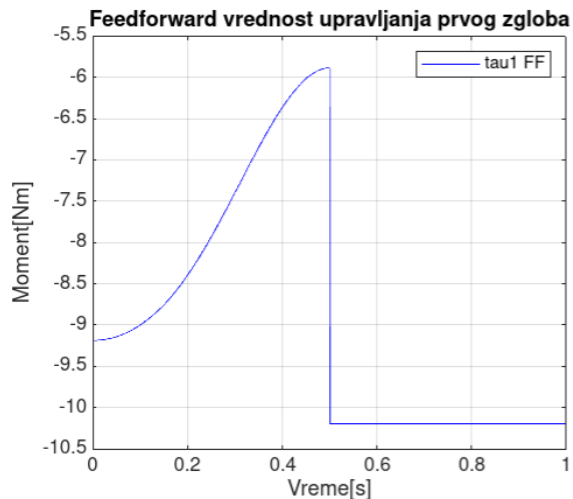

Momenti zglobova $q(1)$ i $q(2)$

3.0.5 Feedforward moment zglobova

```
1 %% joint torques
2 figure('Position',[800 400 700 250]);
3 for m1 = 1:2
4     subplot(1,2,m1)
5     switch m1
6     case 1
7         plot(dt:dt:T,Ps.Tau_FF(1,:), 'b')
8         grid
9         title('Feedforward vrednost upravljanja prvog zgloba')
10        ylabel('Moment [Nm]')
11        xlabel('Vreme[s]')
12        legend('tau1 FF')
13    case 2
14        plot(dt:dt:T,Ps.Tau_FF(2,:), 'b')
15        grid
16        title('Feedforward vrednost upravljanja drugog zgloba')
17        ylabel('Moment [Nm]')
18        xlabel('Vreme[s]')
19        legend('tau2 FF')
20    end
21 end
```

MATLAB kod za prikaz feedforward moment zglobova

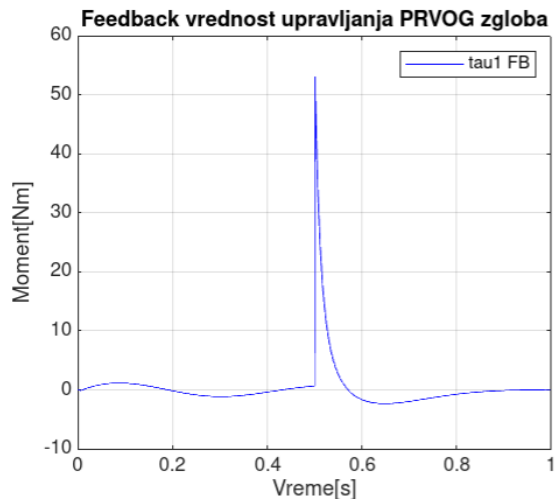

Feedforward momenti zglobova $q(1)$ i $q(2)$

3.0.6 Feedback moment zglobova

```
1 %% joint torques
2 figure('Position',[800 400 700 250]);
3 for m1 = 1:2
4     subplot(1,2,m1)
5     switch m1
6     case 1
7         plot(dt:dt:T,Ps.Tau_FB(1,:), 'b')
8         grid
9         title('Feedback vrednost upravljanja prvog zgloba')
10        ylabel('Moment [Nm]')
11        xlabel('Vreme[s]')
12        legend('tau1 FB')
13    case 2
14        plot(dt:dt:T,Ps.Tau_FB(2,:), 'b')
15        grid
16        title('Feedback vrednost upravljanja drugog zgloba')
17        ylabel('Moment [Nm]')
18        xlabel('Vreme[s]')
19        legend('tau2 FB')
20    end
21 end
```

MATLAB kod za prikaz feedback moment zglobova

Feedback momenti zglobova $q(1)$ i $q(2)$